

Thư Paris

Miêng

Paris, ngày 1 tháng 4 năm

Chị Như Ngọc thân mến,

Em viết thư cho chị vào ngày mà dân Tây gọi là "poisson d'Avril", "cá tháng tư". Muốn diễn tả cái gì có ý trêu chọc, họ thường nói "poisson d'Avril". Sự tích là xưa kia dân Tây ăn Tết vào tháng tư, đến năm 1564, vua Charles IX (1561-1574) đổi ra tháng giêng, thành thử ngày 1-4 thiên hạ trêu nhau tha hồ cho quà giả, nói phịa, nói lừa... mà không bị giận. Một sự tích nữa là mùa cắm câu cá bắt đầu ngày 1-4 cho cá kịp sinh sản, bạn bè mua tặng dân câu con cá trích (loại cá vùng biển Bắc), như thể bảo mày dờ, tao câu được đây nè! Thét rồi cái gì vô tình rơi vào ngày này cũng đâm ra dấm dớ khó tin. Một lần bạn ông xã em mời bạn bè rồi quên bưng đi, khi mọi người tới thì chẳng có gì ăn cả. Sau đó anh mời thật, chẳng ngờ nhằm ngày 1-4, ai cũng tưởng đùa, không tới. Rốt cuộc đám mèe hoang khu nhà anh được thưởng thức "món lạ miền Nam" và "miếng ngon Hà nội"!

Chị đừng hỏi "Paris có gì lạ không em" nhé! em không phải là người theo dõi thời sự. Ngày nào thì cũng nghe ngán ấy chuyện : có người chết người sinh, người lên lương người xuống chức... (chị lại sắp cho em là vô văn hoá!). Nhưng em đang buồn vì Paris trở lạnh, rất lạnh, chỉ 5, 6 độ C, phải mặc mặng tồ nặng nề, trong khi trước đây vài tuần nắng rực rỡ ấm áp! Tây có câu "En Avril ne te découvre d' un fil, en Mai fais ce qui te plait". Là tháng tư thì nên ăn mặc cẩn thận (một sợi chỉ cũng không được hở ra), tháng năm thì tùy thích. Thời tiết thay đổi như tánh tình các cô mới lớn (các bà nữa chứ chị nhỉ!), vui đó buồn đó, yêu đó dỗi đó... chẳng biết đâu mà lường, thấy trời tươi tắn ăn mặc phong phanh, tối về trên đường lạnh rút xương thì có cơ bệnh nằm nhà! Mùa này của Vũ Bằng là "rét nàng Bân" miền Bắc đây, chắc chắn là êm đềm thơ mộng hơn cái rét còn sót lại bên Tây chị ạ. Thiên hạ lại sụt sùi vì dị ứng phấn hoa. Tội nghiệp thân em bị nằm trong sổ đoạn trường của 1 phần 4 dân Tây dị ứng! Mà mùa xuân thì đâu mà chả đầy hoa chị nhỉ. Bên này mùa Jonquille (thủy tiên bắc) vừa tàn. Đây là một trong những loại hoa em thích. Tiếc là chúng chóng tàn. Bắt đầu rộ từ giữa tháng, tới cuối tháng là xác xơ rồi. Vào hai tuần lễ đó, ở mỗi ngã tư người ta hay đem tới chào tài xế, mỗi bó chụm lại lớn hơn chén cơm, bán 10 quan 1 bó. Không năm nào em không tốn vài chục. Mỗi ngày đi làm, em chỉ sợ bị tông xe vì mãi nhìn các thảm hoa vàng lốm đốm trên cỏ xanh. Vừa nhìn vừa nghĩ cứ gì phải từ quan, cứ gì phải chạy tuốt lên non mới tìm ra động hoa vàng!

Bây giờ Jonquille vừa nhường chỗ cho tu-líp. Chẳng vậy mà nơi em ở, hằng năm cứ cuối tuần giữa tháng tư là có lễ hoa này. Cả một khoảng mênh mông trong công viên, mấy chục loại tu-líp thì nhau khoe sắc cho loại hoa biết nói đếm tới 6 (six) hoặc 10 (dix), như bên Mỹ thiên hạ nói "cheese" ấy mà. Mùa này cũng là mùa tảo mộ bên Tàu, nhưng chị biết hoa tu-líp đấy, chẳng may có chàng nào khiến em e lệ thì chịu chết ngượng chớ chẳng biết làm sao mà "nấp vào dưới hoa" được, chị nhỉ!

Chị biết không, nếu bên mình làm tổng vệ sinh vào tháng chạp thì bên này vào tháng tư, khi nào nắng ấm áp thực sự. Thiên hạ làm vườn, tỉa cành, cắt cỏ, xén hàng rào, rửa xe, chà cầu thang bên ngoài, soạn quần áo đồ dùng mùa đông cho bớt... Ngày "Hội Cành" (chúa nhật trước lễ Phục Sinh), dân Pháp thường đến nhà thờ với một nhánh gỗ hoàng dương để cha đạo làm phép. Họ đem về dặt lên thánh giá trên bàn thờ, chờ mùa Phục Sinh năm tới. Hoàng dương có lá nhỏ tròn, luôn luôn xanh và bóng mượt dù khô, nên nó tượng trưng cho sự sống và may mắn. Ở những nơi còn tục lệ này, nếu ai không đi kiếm bẻ hoàng dương được thì cũng chớ lo : người ta đứng bán đầy các đường cạnh nhà thờ. (Cũng như An Nam ta cứ Tết lại ư mua "cây phát tài". Chẳng biết có phát không, nhưng thiếu nó thì lại cứ áy náy sợ "không phát"!). Những ngày gần nghỉ lễ, trường học cho trẻ con làm hội hoá trang và ở một số vùng, chúng đi diễu trong phố. Ở nhiều tỉnh lẻ, thiên hạ đốt "người mùa đông", là một hình nộm bằng rơm tượng trưng cho mùa lạnh và những nỗi nhọc nhằn vì nó. (Trường sao chớ mỗi năm cứ đốt mà nó vẫn hiên ngang về!). Chợ búa bắt đầu mang màu sắc mới của một số rau trái mùa xuân... Hàng rau cải bống chốc mang tâm tình hoạ sĩ.

Em quên, có bao giờ chị nghe nói về Salon du Livre không? Mỗi năm, các nhà xuất bản khắp thế giới họp nhau một lần. Năm nay là lần thứ 20, ở Porte de Versailles, từ ngày 17 đến 22 tháng 3. Lần này danh dự dành cho Bồ Đào Nha (mỗi năm dành cho một nước, năm ngoái cho Gia Nã Đại, năm kia cho Nhật, còn Việt Nam ta thì đến bao giờ? Là nói vậy chứ em có thấy gian hàng sách Việt Nam đâu!). Dân làm thư viện được phép 3

giờ đi thăm, lý do nghề nghiệp. Dù không thích mấy, thiên hạ cũng đi, em thì không, chẳng phải không ham, chỉ vì vào đây em bị ngộp. Phải chi đó là những cửa hàng giày dép, áo quần hoặc nữ trang thì dù ngộp mấy em cũng cố, chị ạ! (Em có điểm yếu đó. Ai quở, em bào chữa: cho kinh tế tây phát triển!). Rồi ngày mai 2-4, chúa nhật, là ngày 800 viện bảo tàng trên khắp nước Pháp mở cửa cho dân chúng vào xem miễn phí thì ngộp cũng phải biết! Mỗi năm vào ngày này, truyền hình chiếu những cái đuôi sắp hàng khiếp lắm chị ơi.

Ngoài ra em chẳng biết gì về chính trị nên ngạc nhiên thấy tuần qua, ông Thủ tướng Jospin cải tổ lại Nội các, thay hai Bộ trưởng giáo dục và Kinh tế tài chánh bằng 2 người cũ của phe Mitterrand. Trường hợp này tiếng Pháp gọi là "les revenants", "những người trở lại", cũng có nghĩa là "hiện hồn về" (làm một cô bạn nói với em : chị ơi, bây giờ mấy ông của Mitterrand lại vô, giống như ma ấy chị nhỉ, ổng chết rồi mà linh, nhét được người của mình vào nội các!). Bộ Văn hoá của em trước kia do bà Trautmann làm bộ trưởng, bây giờ bà đi đâu chưa rõ. Em thích bà này, cao lớn, giọng nói trầm, có vẻ đẹp uy quyền mặc dù ánh mắt rất mơ màng, xanh như hồ thu! Khi em nói bà ta đẹp, đàn ông xì lên phản đối, cho rằng bà "đàn ông" quá (nhưng nếu "một nửa đàn ông là đàn bà" thì sao, chị nhỉ?).

Chị à, dân Tây cỡ sồn sồn không ưa Mỹ chút nào, họ cho là Mỹ "đạo đức giả", là cái gì cũng thiên về xác thịt. Vậy chớ quảng cáo của Tây, ngay cả thức ăn, cũng có mục nếu không nam nữ ôm nhau thì cũng có con gái trần như nhộng. Nên năm nay, ngay cả các hiệu lớn đứng đắn cũng theo một mốt, gọi là "mode khiêu dâm sang trọng". Là như vậy: để quảng cáo áo mùa hè, Ungaro cho một cô tóc vàng bận cái áo đầm mỏng manh, một con chó bụi mang áo bịt cổ bằng da liếm gót chân cô, cô nhắm mắt đê mê, phó mặc. Để quảng cáo collection giày mùa hè, Louis Vuitton cho một cô gái bò trước chân cô khác; cô này chận đầu cô kia xuống trước mũi xăng đan, thiếu điều như liếm chân mình! Tây thì có lắm trò về những mục "gợi cảm" lắm chị ơi.

Tháng ba là tháng của mưa đá đã qua rồi, tháng tư là tháng trời dờ chừng cũng sắp qua, còn chờ tới tháng năm là tháng... "động tình" của mọi sinh vật, thiên hạ tha hồ ăn chơi. Em thì "quá date" rồi, chứ nếu còn son mà tháng 5 nhận được một cành đầy hoa của người yêu (phải là Tây con nghe chị) thì mừng rơn vì đó là dấu hiệu sắp được mang nhẫn đính hôn rồi đấy. Lại có nhiều ngày lễ như lễ Lao động 1-5, lễ kỷ niệm Pháp thắng Đức 8-5, nếu nhằm vào thứ 5 thì thiên hạ tha hồ nghỉ bắc cầu. Ngoài ra lễ Thăng thiên và lễ Hiện xuống nhằm vào tháng này, nên ai cũng ưa, âu yếm gọi nó là "tháng gruyère" - là một loại phó mát có nhiều lỗ hổng.

Thôi em tầm phào đã dài, chắc chị đọc cũng chán rồi. Thân chúc chị an vui và hẹn chị thư sau.

Miêng